בס"ד בר"ה

אור הגאולה

ספר שלי אתחלתא דגאולה

ויקהל ■ כ"ב אדר א' תשע"ד 64

עיונים ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י **העמוד היומי** בליקו"מ

התורות שנלמדו השבוע: נ"ה-נ"ז

לוח העמוד היומי

יום	התאריך בחודש	העמוד בליקו"מ ח"א	ליקו"ה חו"מ
שבת	כ"ב	סח:	ל"ז
ראשון	כ"ג	סט.	ל"ח
שני	כ"ד	סט:	ל"ט
שלישי	כ"ה	ע.	מ'
רביעי	כ"ו	ע:	מ"א
חמישי	כ"ז	עא.	מ"ב
שישי	כ"ח	עא:	מ"ג

מעלת הלימוד

זֶה שֶׁאָמַר משֶׁה, "לֹא אֶת בְּנֵיכֶם וְכוּ' כִּי עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֶת כָּל מַעֲשֵׂה ה' הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה". **וְקָאֵי עַל כָּל הַדּוֹרוֹת עַד הַסּוֹף,** הַיְנוּ כִּי אֵינוֹ מְדַבֵּר עִם הַבָּנִים קְטַנִּים שֶׁמִּחָן עֲדַיִן בְּקַטְנוּת וְלֹא נִפְקְחוּ עֵינֵיהֶם לִרְאוֹת הָאֱמֶת עַיִן בְּעַיִן, כִּי "עֵינֵיכֶם הָרֹאֹת אֶת כָּל מַעֲשֵׂה ה' הַגָּדֹל אֲשֶׁר עָשָׂה", כִּי מִי שֶׁמְּעַיֵּן וּמַבִּיט בְּהַתּוֹרָה עֵינָיו רוֹאוֹת עַיִן בְּעַיִן אֶת כָּל מַעֲשֵׂה ה' הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה, **כִּי יוֹדֵעַ וּמֵבִין הָאֱמֶת שֶׁאִי אֶפְשָׁר לִבְדּוֹת מֵלֵב, חַס וְשָׁלוֹם, כָּל אֵלּוּ הַנִּפְלָאוֹת וְהַמַּעֲשִׂיּוֹת וְהַחִדּוּשִׁים וְכָל הַנּוֹרָאוֹת שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ וְגָלָה לָנוּ מִיּוֹם מַתַּן תּוֹרָה עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי אִם מַעֲשֵׂה ה' הָמָּה.**

(לקוטי הלכות חו"מ - עדות ד)

תורה נ"ו - וביום הביכורים

"אַחַר כְּךָ הָיֵינוּ אֶצְלוֹ בְּחַג הַשָּׁבוּעוֹת וְאָמַר אָז תּוֹרָה נִפְלָאָה עַל פָּסוּק וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּסִימָן נ"ו הַמַּתְחֶלֶת כִּי יֵשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל בְּחִינַת מַלְכוּת. אַחַר שֶׁאָמַר הַתּוֹרָה הַנַּ"ל וְשָׁם מְדַבֵּר מֵעִנְיַן בְּחִינַת מַלְכוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל וְכוּ' וְיֵשׁ מַלְכוּת בְּאִתְגַּלְיָא וּבְאִתְכַּסְיָא וְכוּ' וְיֵשׁ אֶחָד שֶׁאַף עַל פִּי שֶׁבְּאִתְגַּלְיָא אֵין לוֹ שׁוּם מֶמְשָׁלָה אַף עַל פִּי כֵן בְּאִתְכַּסְיָא וְכוּ'. **אַחַר כָּךְ אָמַר בְּפֵרוּשׁ עַל עַצְמוֹ לָכֶם נִדְמֶה שֶׁאֵין לִי מֶמְשָׁלָה כִּי אִם עֲלֵיכֶם, בֶּאֱמֶת אֲנִי מוּשָׁל עַל כָּל צַדִּיקֵי הַדּוֹר רַק שֶׁהוּא בְּאִתְכַּסְיָא.**"

(חיי מוהר"ן – כ"ד)

להאריך ימים בטוב ובנעימים

ס"ק ג: **וְעַל כֵּן צָרִיךְ לַעֲסֹק בַּתּוֹרָה בַּפֶּה דַּיְקָא, כִּי כְּשֶׁצְּרִיכִין לִקְרוֹת אֶת אֶחָד בִּשְׁמוֹ צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ בַּפֶּה דַּיְקָא, וְאִי אֶפְשָׁר לִקְרוֹתוֹ בִּשְׁמוֹ בְּמַחֲשָׁבָה בְּעָלְמָא. כֵּן אִי אֶפְשָׁר לִקְרוֹת אֶת חֵי הַחַיִּים בִּשְׁמוֹ, כִּי אִם עַל יְדֵי הַפֶּה, וְלֹא עַל יְדֵי הַמַּחֲשָׁבָה לְבַדָּהּ. וְזֶה שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ, זִכְרוֹנָם לִבְרָכָה:1 "כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצָאֵיהֶם" - 'לְמוֹצִיאֵיהֶם בַּפֶּה'. לְמוֹצִיאֵיהֶם בַּפֶּה דַּיְקָא, שֶׁעַל יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְחַיִּים. נִמְצָא עַל יְדֵי עֵסֶק הַתּוֹרָה, מַמְשִׁיכִין אֲרִיכוּת יָמִים, וְאָז זוֹכֶה לְדַעַת. כִּי הַדַּעַת וְהַשֵּׂכֶל הוּא בְּעַצְמוֹ הַחַיּוּת כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב:2 "הַחָכְמָה תְּחַיֶּה אֶת בְּעָלֶיהָ", כִּי הַשֵּׂכֶל הוּא עִקַּר הַחַיּוּת.**

חיים

בריאות ואריכות ימים הם משאלת-ליבו של כל אדם עלי אדמות... מי הפתי שיוותר על חיים טובים וארוכים?! מי הוא זה שלא יחפוץ ברחמים ושלום?! וכל זה נמצא בהישג יד, קרוב כל כך, כל כך... "לא נפלאת היא ממך ולא רחוקה היא"...

לימוד התורה הקדושה!!! האדם רוצה להמשיך חיים משורש החיים, להצליח בחיים, להצליח בחינוך הילדים, לקבל דעת ישרה ואמיתית איך להתנהג עם הסביבה, עם החברים, לקבל את האור בצורה הנכונה ובמינון המדיוק, שלא יהיה בבחינת ריבוי אור. לכל זה ועוד זוכים על-ידי התורה הקדושה, תורת חיים.

אבל--- לא מספיק לימוד במחשבה, צריך שהלימוד יהיה בפה מלא. כך, ורק כך ממשיכים את כל המתנות הנפלאות, שזוכים להם על-ידי התורה הקדושה.

המשך בעמ' הבא

"הרב ר' אברהם ב"ר נחמן ז"ל סיפר בשם רבינו ז"ל שאמר פעם אחת לתלמידיו **"איך קען אייך והלוואי איר זאלט אייך קענען א שעה פאר דעם טויט ווי איך קען אייך א צינד" (אני מכיר אתכם והלוואי שאתם תכירו את עצמכם שעה אחת לפני מותכם כפי שאני מכיר אתכם עכשיו).**

כלומר כי קשה להאדם להכיר את מקומו, כי האדם כשטועה בדרכים נבוכים סובר כי הולך בדרך ישר **וכמובא בליקוטי מוהר"ן סימן נ"ו,** כי יש הסתרה בתוך הסתרה וכל הדברים רעים דומים למישור גמור חי"ו והכל הוא ישר בעיניו חי"ו. ה' ישלח לנו משיחו הולך תמים וינחינו בדרך הישר אמן כן יהי רצון."

(נחל נובע)

לקוטי-הלכות **הלכה** למעשה

עפ"י הדף היומי בליקו"ה

חושן משפט **הל' עדות ד'**

א. כָּל הַשְּׁקָרִים שֶׁבָּעוֹלָם הֵם בְּחִינַת כְּפִירוֹת, שֶׁהֵם בְּחִינַת זֶהֳמַת הַנָּחָשׁ שֶׁהָיָה עָרוּם מִכֹּל שֶׁפָּתָה לְאָדָם וְחַוָּה בְּשִׁקָּרָיו וּרְמִיּוֹתָיו וְהֵבִיא מִיתָה לָעוֹלָם. (ד – ו)

ב. כָּל מַה שֶּׁמְּבַעֲרִין וּמְבַטְּלִין הַשֶּׁקֶר וּמַעֲלִין הָאֱמֶת מִתּוֹךְ הַשֶּׁקֶר עַל יְדֵי זֶה יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת כֵּלִים לְהַמְשִׁיךְ הָאוֹר לְמַטָּה, כִּי הָא בְּהָא תַּלְיָא. (ד – ז)

ג. צְרִיכִין תְּרֵין סַהֲדִין בְּכָל יוֹמָא תְּפִלִּין וּבְרִית, וּבְשַׁבָּת שַׁבָּת וּבְרִית, כִּי אֵין עֲדוּת פָּחוֹת מִשְּׁנַיִם וְזֶה בְּחִינַת שְׁנֵי לוּחוֹת הָעֵדוּת. (ד – ט)

ד. בְּשֵׁם הַתִּינוֹק נִגְבָּל כָּל נִשְׁמָתוֹ וְחִיּוּתוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב, "נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ". (ד – יב)

"כָּל הַשֵּׁמוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁכִין בְּמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּמְנוּ בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת, כַּמְּבֹאָר בְּפָרָשַׁת בְּמִדְבַּר... כִּי שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ מְשֻׁתָּף בִּשְׁמֵנוּ וְעִקַּר הַיְדִיעָה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ הוּא עַל יְדֵי שְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ שֶׁהֵם נִמְשָׁכִין וְנִתְגַּלִּין בָּעוֹלָם עַל יְדֵי חֲלֻקַּת אֱלָפִים לְמֵאוֹת שֶׁעַל יְדֵי זֶה נַעֲשִׂין צְמְצוּמִים וְכֵלִים לִידִיעַת אֲמִתָּתוֹ וְאָז יוֹדְעִין לִקְרוֹתוֹ בִּשְׁמוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וּמִשָּׁם מַמְשִׁיכִין הַשֵּׁם לְהַתִּינוֹק הַנִּמּוֹל, כִּי שְׁמוֹ מְשֻׁתָּף בִּשְׁמֵנוּ."

ה. זֶה בְּחִינַת הַמְּצָוָה לְהוֹלִיד בָּנִים, כִּי כָּל מַה שֶּׁנִּתְרַבִּין יִשְׂרָאֵל לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת נִכְלָלִין יוֹתֵר בְּשָׁרְשָׁם וּמַמְשִׁיכִין הָאוֹר מִשָּׁם וּבָזֶה תָּלוּי בִּיאַת מָשִׁיחַ. (ד – יג)

"כָּל מַה שֶּׁנִּתְרַבִּין יִשְׂרָאֵל יוֹתֵר לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת הֵם מַמְשִׁיכִין יוֹתֵר אוֹר שֶׁל מָשִׁיחַ, וְעַל יְדֵי זֶה הוּא הִתְקָרְבוּת הַגְּאֻלָּה,

המשך מעמ' קודם תו' נ"ו

"התורה נקראת אור, דכתיב: 'ותורה אור', גם התורה צריכה להיות בפה, כמו שאמרו רבותינו ז"ל: "כי חיים למוצאהם – בפה", ולפי זה אם תחבר אותיות 'אור' עם אותיות 'פה' יהיה צירוף "רפואה", ובא לומר אפילו תורה שלומד הוא עצמו לא תהיה רפואה למכתו, ולכן כתיב בתורה: 'רפאות תהיה לשריך',

ונראה לי בס"ד באומרו למכתו, כי הזוהמא של הנחש היא המכה העצומה שיש באדם, ואין אדם נטהר מן מכה זו אלא על ידי התורה! כי לכן נמשלה למים, לומר לך מה מים מעלין את האדם מטומאה לטהרה כך התורה וכו', וידוע לימוד התורה הוא באות 'למ"ד' שגבוה מכל האותיות, ואות 'וא"ו' רמז לתורה שבע"פ שהיא ששה סדרים, הרי אותיות 'לו' רומזים לתורה, ועל ידי שנטהר מן הזוהמה שהיא המכה מכח לימוד התורה, על כן יכנסו אותיות 'לו' בתוך 'מכה' ותהיה צירוף: "מלוכה", (מרומז הענין המוזכר בתורה, שע"י לימוד תורה, המלכות כראוי וכו'. עיין בפנים.)

ובזה פרשתי רמז הכתוב: 'ותיפי במאד מאד ותצלחי למלוכה', 'מאד מאד' - זו תורה שבע"פ דכתיב בה: 'ארוכה מארץ מדה ורחבה מני ים', ולזה כפל מאד מאד - מצד האורך ומצד הרוחב, ועל ידי כן 'תצלחי למלוכה' - שיכנסו אותיות 'לו' ב'מכה' ותהיה צירוף 'מלוכה'.[3]

כלים

"הגם שחי החיים יודע גם מה שבמחשבת האדם, אך מחמת שעיקר חיות האדם הוא בחינת המחשבה והשכל שהוא בחינת למעלה מו' קצוות, למעלה מהמידות, ובאמת צריכין לקבל את החיות במידה, כי בלא מידה וצימצום אי אפשר לקבל החיות מהשם יתברך מחמת ריבוי אור, שמטעם זה צריכין לקבל החיות על ידי עסק התורה דייקא שהוא שמו של הקדוש ברוך הוא ששם נגבל החיות כביכול במידה, מטעם זה עצמו צריכין לעסוק בתורה בפה דייקא שהוא בחינת גבול ומידה, ולא על ידי המחשבה שהיא בחינת למעלה מהמידות כנ"ל."[4]

הסיבה שהחיות נמשכת דווקא על-ידי לימוד התורה היא - כי בתורה נמצא שורש החיות והשפע המקיים ומחייה את העולם.

וצריך דייקא לימוד בפה כי כידוע בתורת הסוד שכדי להמשיך שפע וחיות, נדרש מקודם להכין כלים, והפה הוא הכלי שדרכו נמשך השפע.

"האדם בעסק התורה צריך ליחד שם הוי"ה ושם אדנ"י, ולכן אמרו רבותינו זכרונם לברכה: 'כי חיים הם למוצאיהם, למוציאיהם בפה', היינו דשם אדנ"י הוא בחינת כלי, ושם הוי"ה בחינת אור פנימי שהוא בתוך הכלי, לכך שם אדנ"י נקרא נרתיק לשם הוי"ה, וידוע כי הפה הוא בחינת שם אדנ"י, בסוד אדני שפתי תפתח, והתורה עצמה היא בחינת שם הוי"ה, לכך צריך שיוציאם בפה, ולזה סיים 'ופי' - שהוא בחינת שם אדנ"י, 'יגיד תהילתך' - היא התורה שהיא סוד שם הוי"ה... התורה שנקראת מים שהיא חיים לאדם על ידי הטהרה שמטהרתו, צריכה להיות בפה כאשר אמרנו, דנמצאת הטהרה נעשית במים שבתוך הכלי שהוא הפה."[5]

גילוי ההסתרות

ס"ק ח': **"וְעַל יְדֵי זֶה הַדַּעַת, יוּכַל לֵידַע שֶׁאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַסְּתָרָה בְּעַצְמָהּ, וַאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַסְּתָרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתָרָה, גַּם שָׁם מְלֻבָּשׁ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, דְּהַיְנוּ הַתּוֹרָה. וּמֵאַחַר שֶׁיּוֹדֵעַ שֶׁאֲפִלּוּ בְּתוֹךְ הַסְּתָרוֹת יֵשׁ שָׁם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מִזֶּה בְּעַצְמוֹ נִתְגַּלִּין הַסְּתָרוֹת, וְנַעֲשֶׂה מֵהֶם תּוֹרָה. וַאֲפִלּוּ מֵהַסְּתָרָה שֶׁבְּתוֹךְ הַסְּתָרָה, נַעֲשֶׂה תּוֹרָה."**[6]

כשהאדם מתחבר לתורה הקדושה, הוא לומד את התורה בפה כראוי. זה מרומם, מגביה ומעלה אותו... כל החושך וההסתרות מתבטלים ממנו, והוא זוכה על ידי זה לצאת מכל המדרגות והמקומות הנמוכים שנפל אליהם ולהתקרב להשם יתברך.

"כִּי עִקַּר הַבְּרוּר עַל יְדֵי הַדִּבּוּר בַּפֶּה דַּיְקָא, בִּבְחִינַת כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצְאֵיהֶם בַּפֶּה דַּיְקָא, בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה. וְעַל כֵּן אִי אֶפְשָׁר לָדַעַת שׁוּם דִּין וּפְסָק מִדִּינֵי הַתּוֹרָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב לְבַד, כִּי אִם עַל יְדֵי תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה שֶׁמְּבָרֶרֶת כָּל דִּינֵי הַתּוֹרָה, כִּי עִקַּר הַבְּרוּר בֵּין טָהוֹר לְטָמֵא, בֵּין כָּשֵׁר וּפָסוּל, בֵּין אָסוּר וְהֶתֵּר, הוּא רַק עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה, שֶׁהוּא בְּחִינַת דִּבּוּר הַפֶּה, הַיְנוּ שֶׁהַדִּבּוּר יוֹרֵד עַד בְּחִינַת רַגְלַיִן וּמְבָרֵר מִשָּׁם כָּל הַבְּרוּרִים וְעַל כֵּן עַל יְדֵי הַדִּבּוּר יְכוֹלִין לָצֵאת מִמַּדְרֵגָה פְּחוּתָה וּשְׁפָלָה, כִּי הַדִּבּוּר מֵאִיר בְּכָל מָקוֹם וּמְבָרֵר הַטּוֹב מִן הָרַע, דְּהַיְנוּ הַטָּהוֹר מִן הַטָּמֵא וְכוּ'."[7]

למעשה

צריך להמשיך את התורה ממחשבה לדיבור ומשם לקיום למעשה...

"בענין המשכת התורה ממחשבה לדיבור, ומשם למעשה וקיום, שיוצא מהדיבור. שבכל זה ממשיכים וזוכים לחיים, במידות וימים. ושבלא מידה, אי אפשר לקבל את החיים מהשם יתברך, מחמת ריבוי אור."[8]

1. ערובין נ"ד. **2.** קהלת ז. **3.** בניהו בן יהוידע שבת קיט - ב. **4.** פרפראות לחכמה על תו' נ"ו. **5.** בן איש חי - הלכות שנה ראשונה - תזריע טהרות. **6.** ליקו"מ תו' נ"ו. **7.** ליקוטי הלכות יו"ד - סימני עוף טהור ג, וכן גם מבואר בפרפראות לחכמה על התורה ע"ש. **8.** ביאור הליקוטים על תו' נ"ו.

"ותעזור לי ותושיעני לעסוק בהתורה הקדושה בפה מלא, להוציא דברי תורה בפי בשלמות. ותתן לנו כח לקרות אותך חי החיים על ידי התורה הקדושה אשר היא שמך, ועל ידי זה נזכה לקבל ולהמשיך עלינו חיים טובים וארוכים מאתך, כי אתה חי החיים ואתה מחיה כל העולמות מראש ועד סוף על ידי התורה הקדושה, אשר היא שמך, כי היא חיינו וארך ימינו. ותזכנו לקבל החיים בהדרגה ובמידה, על ידי המידות והכלים הקדושים הנעשים על ידי הפרשיות והפסוקים והסדרים והתיבות והטעמים והנקודות והתגין והאותיות של התורה הקדושה, ונזכה על ידם לחיים טובים וארוכים ורחמים ושלום ודעת דקדושה." (לקוטי תפילות ח"א - נ"ו)

<<< **וְזֶהוּ: "הַקָּטֹן יִהְיֶה לָאֶלֶף וְהַצָּעִיר לְגוֹי עָצוּם אֲנִי ה' בְּעִתָּהּ אֲחִישֶׁנָּה", כִּי עַל יְדֵי רִבּוּי יִשְׂרָאֵל לַאֲלָפִים וּרְבָבוֹת, עַל יְדֵי זֶה יְמַהֵר בִּיאַת מָשִׁיחַ."**

ו. מָשִׁיחַ יֵדַע בְּשְׁלֵמוּת אֵיךְ לְצַמְצֵם הָאוֹר וּלְחַלְּקוֹ, כְּדֵי לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרוֹתָיו וְכוּ' לְמַעַן דַּעַת כָּל עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי ה' הוּא הָאֱלֹקִים וְכוּ'. וְעַל כֵּן אָז תִּמָּלֵא הָאָרֶץ דֵּעָה וְכוּ' וְכֻלָּם יֵדְעוּ אוֹתוֹ לְמִקְטַנָּם וְעַד גְּדוֹלָם וְהַכֹּל עַל יְדֵי שֶׁיֵּדַע לְצַמְצֵם וּלְחַלֵּק הָאוֹר בְּאֹפֶן שֶׁיּוּכַל כָּל אֶחָד לְקַבְּלוֹ כְּפִי עָרְכּוֹ. (ד – יג)

ז. אֱמֶת הוּא רֹאשׁ, תּוֹךְ, סוֹף כַּמּוּבָא, כִּי הָאֱלֹף הוּא רֹאשׁ לְכָל הָאוֹתִיּוֹת. וְהַתָּי"ו הוּא סוֹף כָּל הָאוֹתִיּוֹת וְהַמֵּ"ם בְּאֶמְצַע. הַיְנוּ שֶׁעִקַּר הָאֱמֶת הוּא כְּשֶׁהוּא אֱמֶת מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף. (ה – ב)

ח. אֱמֶת הוּא עִקַּר תִּקּוּן הָעוֹלָם, כִּי בּוֹ חָתַם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת עוֹלָמוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "בְּרֵאשִׁי"ת בָּרָ"א אֱלֹקִי"ם". סוֹפֵי תֵּבוֹת אֱמֶ"ת. (ה – ב)

ט. עִקַּר הָאֱמֶת כְּשֶׁהוּא אֱמֶת מֵרֹאשׁ וְעַד סוֹף, שֶׁבְּכָל דַּרְגָּא שֶׁבָּעוֹלָם יִמְצָא אֶת ה' יִתְבָּרַךְ שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת בֵּין בַּעֲלִיָּה בֵּין בִּירִידָה וְשֶׁלֹּא יַהֲפֹךְ הָאֱמֶת שֶׁלֹּא כְּסִדָּר הֵן מֵחֲמַת הָעֲלִיָּה הֵן מֵחֲמַת הַיְרִידָה. (ה – ב)

"לִפְעָמִים הָאָדָם מֻחְמַת עֲלִיָּתוֹ בַּעֲשִׁירוּת אוֹ בְּחָכְמָה שֶׁהוּא לַמְּדָן מֻפְלָג בַּתּוֹרָה עַל יְדֵי זֶה נוֹטֶה מִן הָאֱמֶת וּמְהַפְּכוֹ מִסִּדְרוֹ הָאֱמִתִּי וְחוֹלֵק עַל צַדִּיקֵי אֱמֶת וְיִרְאִים. וְכֵן לִפְעָמִים מֻחְמַת יְרִידָתוֹ הַגְּדוֹלָה שֶׁנָּפַל וְיָרַד בְּגֻלּוּת הַתַּאֲווֹת מְאֹד כָּל אֶחָד כְּפִי יְרִידָתוֹ עַד שֶׁמֻּחְמַת זֶה נוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ כְּאִלּוּ אֶפֶס תִּקְוָה עַד שֶׁהַבַּעַל דָּבָר רוֹצֶה לְהַפִּילוֹ שֶׁיִּתְיָאֵשׁ מִן הָרַחֲמִים, חַס וְשָׁלוֹם, וְנִדְמֶה לוֹ שֶׁלְּפִי הָאֱמֶת כְּבָר אָבְדָה תִּקְוָתוֹ חַס וְשָׁלוֹם. בֶּאֱמֶת לֹא כָּךְ הוּא הָאֱמֶת הָאֱמִתִּי, כִּי כְּבָר גִּלָּה לָנוּ ה' יִתְבָּרַךְ רִבּוּי רַחֲמָיו שֶׁאֵינָם כָּלִים עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוּ וְעַל יְדֵי הַצַּדִּיקִים הָאֱמִתִּיִּים שֶׁאַחֲרָיו שֶׁגִּלּוּ שֶׁה' יִתְבָּרַךְ בְּכָל מָקוֹם."

י. כָּל הָעוֹלָם נִבְרָא רַק בִּשְׁבִיל לְגַלּוֹת מַלְכוּת עַל יְדֵי הָאָדָם. (ה – ח)

יא. הֵן הֵן גְּבוּרוֹתָיו וְנוֹרָאוֹתָיו שֶׁבָּרָא יֵשׁ מֵאַיִן הַמַּחְלָט וְהַכֹּל בִּשְׁבִיל לְגַלּוֹת מַלְכוּתוֹ, עַל יְדֵי זֶה דַּיְקָא, עַל יְדֵי שֶׁהָאָדָם יַאֲמִין בְּהָאֱמֶת וְיבַטֵּל עַצְמוֹ עִם כָּל הָעוֹלָם הַתְּלוּי בּוֹ בְּבְחִינַת **מַה** >>>

ס"ק ב': **"וְצִרְיָךְ כָּל אֶחָד, לִבְלִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם בְּחִינוֹת הַמַּלְכוּת שֶׁיֵּשׁ לוֹ לַהֲנָאָתוֹ וּלְצָרְכּוֹ. שֶׁלֹּא תִּהְיֶה בְּחִינוֹת הַמַּלְכוּת אֶצְלוֹ כְּעֶבֶד לְמַלֹּאת תַּאֲוָתוֹ, רַק שֶׁתִּהְיֶה בְּחִינַת הַמַּלְכוּת בִּבְחִינַת בֶּן חוֹרִין. בִּבְחִינַת: "אַשְׁרֶיךָ אֶרֶץ שֶׁמַּלְכֵּךְ בֶּן חוֹרִין", שֶׁהַמַּלְכוּת יִהְיֶה אֶצְלְךָ בֶּן חוֹרִין, לִבְלִי לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ לְהֲנָאָתְךָ."**

פחיתות כבוד?

באחת מדרשותיו סיפר הגה"צ רבי יהודה לייב חסמן זצ"ל על עצמו:

"פעם, בעת שעמדתי ברחוב ושוחחתי בענין כלשהו עם יהודי מסויים, עבר בצידו השני של אותו רחוב נער מבני העיירה, נער פשוט, בעל מלאכה. כאשר הבחין בי הנער - קרא אלי וביקש: "אנא רבי, בוא אלי רגע שכן דבר לי אליך!"...

לא ראיתי כל פחיתות כבוד בהענות לבקשתו של הנער, ומאחר והשיחה בה שקוע הייתי עתידה היתה להמשך זמן מה - ביקשתי את מחילתו של בן-שיחי אך לרגע, חציתי את הרחוב, שמעתי את אשר בפיו של אותו נער פשוט, וחזרתי אל היהודי בכדי להמשיך את השיחה.

אך הנה מיד בשובי - הבחנתי כי הלה אינו שבע רצון מהענותי לבקשתו של הנער... "מדוע ביזה כבודו את כבוד תורתו?" - הוא פנה אלי ושאל בתרעומת... "אילו רצה זה הנער לומר את דברו - היה עליו לבוא לפניך, ולהמתין בדחילו ורחימו עד אשר תתפנה אליו! בודאי לא היה זה ראוי להתבזות ולגשת אליו במיוחד!" - טען הלה בלהט, אולם אני לא קיבלתי את דעתו...

"היום" אמרתי לאותו יהודי - "אלך אני אל אותו הנער, בכדי שמחר - יבוא הוא אלי! אם אכבדנו ואענה לבקשתו כאשר הוא מבקש כי אגש אליו - אוכל בעתיד למושכו אלי בעבותות של אהבה, ולקרבו אל עולמה של תורה ממנו רחוק הינו כיום כמטחווי קשת! אולם אם לא אבוא אני אליו - הרי שסביר להניח כי הוא מיוזמתו לעולם לא יגיע אלי!"...

<<< וְיִקַּשֵּׁר תָּמִיד אֱלִקוּתוֹ בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ בִּבְחִינַת **חֻשַּׁב מַה.** (ה – ח)

יב. אֵין אָנוּ חוֹלְקִין חַס וְשָׁלוֹם, בְּחִינַת מַלְכוּת לְעַצְמֵנוּ חָלִילָה, רַק אָנוּ מוֹדִים וּמוֹדִיעִים, כִּי מַלְכוּתוֹ בְּכֹל מָשָׁלָה שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מוֹשֵׁל וּמוֹלֵךְ בַּכֹּל, מֵרוּם כָּל דַּרְגִּין עַד סוֹף כָּל דַּרְגִּין, עַד תַּכְלִית דְּיוֹטָא הַתַּחְתּוֹנָה, כִּי אֲפִלּוּ בְּעֶשֶׂר כִּתְרִין דְּמִסְאֲבוּתָא מוֹשֶׁלֶת מַלְכוּתוֹ יִתְבָּרַךְ. (ה – ח)

יג. אֲפִלּוּ בְּתוֹךְ מְצוּלוֹת יָם הָרַבִּים מְאֹד מְאֹד הַשּׁוֹטְפִים עַל הָאָדָם כַּהֲמוֹן גַּלֵּי הַיָּם מַמָּשׁ בִּבְחִינַת כָּל מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ, מִכָּל שֶׁכֵּן כְּמוֹ שֶׁיּוֹדֵעַ הָאָדָם בְּעַצְמוֹ מַה שֶּׁעָבַר עָלָיו וּלְהֵיכָן יָרַד וְנִשְׁלַךְ עַל יְדֵי מַעֲשָׂיו אַף עַל פִּי כֵן גַּם שָׁם יֵשׁ דֶּרֶךְ וְנָתִיב תָּמִיד לָשׁוּב אֲלָיו יִתְבָּרַךְ. (ה – ט)

"הַצַּדִּיקִים אֱמִתִּיִּים וְהַכְּרוּכִים אַחֲרֵיהֶם מַמְשִׁיכִים זֶה הַדֶּרֶךְ בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה שֶׁהָעִקָּר הוּא בַּמֶּה שֶׁיּוֹדְעִים וּמוֹדִיעִים בְּכַמָּה לְשׁוֹנוֹת וְאַזְהָרוֹת וּכְרוּזִים הַרְבֵּה בְּלִי מִסְפָּר שֶׁה' יִתְבָּרַךְ עֲדַיִן עִמָּנוּ עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד אֲפִלּוּ עִם הַחוֹטֵא הַגָּרוּעַ שֶׁבְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, כִּי מַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה וְכָל זְמַן שֶׁהָאָדָם חוֹזֵר זֹאת בְּדַעְתּוֹ וְלִבּוֹ וּמַכְנִיס זֹאת בְּלִבּוֹ בֶּאֱמֶת אֲזַי בְּוַדַּאי יֵשׁ לוֹ תִּקְוָה גְּדוֹלָה כָּל יְמֵי חַיָּיו לִזְכּוֹת לְדֶרֶךְ הַתְּשׁוּבָה בֶּאֱמֶת."

הצילני

מקליפת המן עמלק, וזכני לקדושת מרדכי ואסתר

עמלק זה פגם התפילה

עֲמָלֵק הוּא זֶהֱמַת הַנָּחָשׁ, כִּי עֲמָלֵק כָּפַר בָּעִקָּר וְהִיא פְּגַם הַתְּפִלָּה, וְהוּא עִקַּר הַחֹשֶׁךְ וְהַבַּלְבּוּלִים הַמִּתְגַּבְּרִים בְּשָׁעַת הַתְּפִלָּה. וְעִקַּר הִתְגַּבְּרוּתוֹ עַל הַחֲלוּשֵׁי כֹּחַ שֶׁבְּיִשְׂרָאֵל בִּבְחִינַת וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְכוּ', הַיְנוּ עַל אוֹתָן שֶׁתְּפִלָּתָן חֲלוּשָׁה, שֶׁשָּׁם רוֹצֶה לְהִתְגַּבֵּר, חַס וְשָׁלוֹם, לַהֲפֹךְ הָאֱמֶת לְשֶׁקֶר. וּמְסַבֵּב בְּשָׁקָרִים שֶׁהֵם הַמַּחֲשָׁבוֹת זָרוֹת וְהַבַּלְבּוּלִים וְאֵינוֹ מֵנִיחַ לְהִתְפַּלֵּל.

וְעַל כֵּן **עִקַּר מַפֶּלֶת הָמָן עֲמָלֵק הוּא עַל יְדֵי תְּפִלָּה, שֶׁאָז זוֹכִין לִרְאוֹת הַפְּתָחִים לָצֵאת מִן הַחֹשֶׁךְ מִקְּלִפַּת עֲמָלֵק, וְזוֹכִין לָצֵאת מֵאֲפֵלָה לְאוֹרָה, בְּחִינַת: לַיְהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה,** הַנֶּאֱמָר בְּמַפֶּלֶת הָמָן עֲמָלֵק.

(לקוטי הלכות חו"מ - דינים ג)

באר הנחל

תורה נ"ו

המן עמלק

**מיהו המן עמלק?
איך נלחמים בו?**

"עַל-יְדֵי תַּאֲוַת מָמוֹן מִתְגַּבֵּר חַס וְשָׁלוֹם מַלְכוּת הָרְשָׁעָה שֶׁהִיא מַלְכוּת הָמָן עֲמָלֵק שֶׁהִיא רוֹדֶפֶת תָּמִיד אַחַר מַלְכוּת דִּקְדֻשָּׁה שֶׁחִיּוּתָהּ הִיא עַל-יְדֵי הַדַּעַת שֶׁהִיא הַתּוֹרָה. וּמַלְכוּת הָרְשָׁעָה הִיא הַהֶפּוּךְ מִזֶּה כִּי מִתְאַוֵּת תָּמִיד לֶאֱסֹף מָמוֹן וּבוֹלַעַת נִיצוֹצוֹת הַקְּדֻשָּׁה הַנֶּעֱלָמִים בְּמָמוֹן שֶׁהוּא בְּשָׁרְשׁוֹ גְּוָנִין עִלָּאִין. וְכָל אֶחָד כְּפִי שֶׁמַּשְׂבִּר תַּאֲוַת מָמוֹן וּמוֹשֵׁךְ עַצְמוֹ אֶל הַתּוֹרָה וְהַדַּעַת דִּקְדֻשָּׁה כֵּן מוֹצִיא הַנִּיצוֹצוֹת הַקְּדוֹשִׁים מִמַּלְכוּת הָרְשָׁעָה.

(קיצור ליקוטי מוהר"ן - תורה נ"ו)

"זכור את אשר עשה לך עמלק", כולם יודעים, עמלק צריכים להכות אותו. להכחיד אותו. להרוג אותו. אבל מי זה עמלק? עמלק זה אנחנו... בכל אחד ואחד יש בתוכו עמלק, וכל זמן שעמלק בתוכינו, לא יעזור. נהרוג את המן יבוא טיטוס, יבוא אספניוס, יבוא סיסרא, יבוא היטלר, שכל אלו מהקליפה של המן.

מי זה המן? מי זה עמלק? עד שאני לא יהפוך את עצמי, ישנה את עצמי, אני בעצמי עמלק! **וזהו עבודת הפורים: "ונהפוך הוא" - שכל אחד צריך להתהפך מהקצה אל הקצה, להפוך את עצמו... וכך מכניעים ומבטלים את קליפת המן עמלק.**

וזה: "ומרדכי ידע את כל אשר נעשה" - מה זה נעשה? הוא ידע מאיזה עבירה נעשה המן, הוא ידע איזה עבירות עשו שמזה נברא המן, כי המן נהיה מעבירות.

"ראשית גוים עמלק" - מי זה הסטרא אחרא הזה? מי זה עמלק? עמלק זה התאות ממון שיש לכל אחד!!! עד שיש למישהו חשק לכסף, רצון לכסף, תאווה לכסף. זה עמלק. כל תאוה שלא צריכים אותה זה עמלק...

צדיקים לא ראו צורה של זוז. וכמו שמסופר על ר' שלמה וקסלר שמעולם הוא לא ראה כסף, הוא לא ידע מה זה כסף... ופעם אחת הוא נסע לקבר רחל ולחברון, ואשתו הכינה לו שתי שקיות ואמרה לו: את השקית הכסף הקטנה תתן לטקסי של קבר רחל, ואחרי זה תתפוס טקסי שני לחברון, ולו תביא את השקית הגדולה. והוא לא זכר את מה שהיא אמרה לו, ונתן את השקית הגדולה לנהג של קבר רחל, אחר כך הוא הגיע לעצור טקסי לחברון והוא לא רצה לנסוע, כי הוא הביא לו את השקית הקטנה שזה לא היה מספיק בשביל לנסוע לחברון.

וזה שכתוב אצל עמלק: "ויזנב בך כל הנחשלים אחריך" – זה שהוא הפיל אותם לתאוות ממון.

וכמו שהמגילה מתארת לנו מיד בהתחלה את העושר של אחשורוש, שזה כל ענינו של המן עמלק להראות את העושר. וכמו שכתוב אצל המן: "רוב **עשרו** ורוב בניו".

לומדים ספר-המידות

"על ידי השתוקקות שאדם משתוקק לביאת ארץ ישראל, על ידי זה נשפע פרנסה גדולה."

(ארץ ישראל - ג' ח"ב)

"ויאמר ה' אל יעקב שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך" – ר' אמי בשם ריש לקיש אמר נכסי חוצה לארץ אין בהם ברכה, אלא משתשוב אל ארץ אבותיך אהיה עמך.

הכא את אמר ואהיה עמך, ולהלן את אמר ואהיה עמך בכל אשר הלכת, אלא דוד על ידי שהוא מפרנס את ישראל היה אומר לו 'ואהיה עמך בכל אשר הלכת' אבל יעקב על ידי שהוא מפרנס את ביתו הוא אומר לו שוב אל ארץ אבותיך וגו'.

[הרי ארץ ישראל בה קיום ברכת השפע והפרנסה. ועל כן המשתוקק לביאת ארץ-ישראל, ונפשו נקשרת אליה, על ידי זה זוכה ונשפע פרנסה גדולה, כי יעקב אבינו שאמר חלקי בארץ החיים והשתוקק לארץ ישראל ולהקבר בה, אמר לו הקדוש ברוך הוא, שוב לארץ אבותיך, ועל ידי ההשתוקקות תזכה **לפרנס את ביתך**. (מראה מקומות על ספר המידות)]

(מדרש רבה בראשית)

"מה שקרא לנהר פרת הנהר הגדול והכתוב מונהו רביעי בנהרות גן עדן, מפני שהוא דבק לארץ ישראל, וכן המשל אומר עבד מלך מלך, הדבק לשחוור וישתחוו לך. ולפי שהארץ הקדושה היא מבחר הישוב, ובית המקדש ששם נקרא הבית הגדול, והעובד שם נקרא הכהן הגדול, וה' השוכן בקרבה נקרא האל הגדול, וכן הזכיר שלמה המלך ע"ה בדברי הימים ב: 'והבית אשר אני בונה גדול, כי גדול אלהינו מכל האלהים', **לכך קרא הכתוב אף הנהר הסובב אותה הנהר הגדול."**

[אם נהר גשמי מעצם זה שהוא דבק בארץ ישראל נקרא 'הגדול' כאילו הוא בארץ ישראל, אף על פי שבאמת אינו נמצא בארץ ישראל. קל-וחומר אדם הנכסף ודבוק בארץ ישראל, שזה כאילו הוא בארץ ישראל, ונמשך עליו שפע ארץ ישראל.]

(רבנו בחיי בראשית טו – יח)

"מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ תַּאֲוָה וְהִשְׁתּוֹקְקוּת לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּפֶרֶט מִי שֶׁטָּעַם טַעַם הָאֱמֶת שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כְּשֶׁפּוֹגֵעַ וּמִתְוַעֵד יַחַד עִם אָדָם שֶׁהָיָה אֵצֶל צַדִּיק אֱמִתִּי עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה, הוּא מְחֻיָּב לְהַרְגִּישׁ אָז טַעַם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כִּי עַל יְדֵי זֶה הָאִישׁ נַעֲשֶׂה גַּם זֶה הָאָוִיר בִּבְחִינַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְרָאוּי שֶׁיִּתְעוֹרֵר לוֹ עַתָּה הִשְׁתּוֹקְקוּת וְנַעֲגוּעִין לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ. וְעִקַּר הַדָּבָר שֶׁיִּהְיֶה בֶּאֱמֶת וּבְתָמִימוּת. [מבואר שעל ידי הכיסופים לארץ ישראל, נעשה כאילו הוא בארץ ישראל, וכבר ידוע שכל השפע נמשך בארץ ישראל.]

(ליקוטי מוהר"ן - תורה מ' – ח"ב)

לזכרת נשמרת

על דברי ה"שמעתי ממורי" (המוזכרים בספר תולדות יעקב יוסף) היו מספרים, שר' פנחס מקוריץ היה אומר:
- בכל אחד מן ה"שמעתי ממורי" אפשר להחיות מתים.
ומסופר, שחותנו של ר' יעקב שמשון משיפיטובקה בנו של ר' פנחס מקוריץ, ר' דוב ב"ר בונים, אמר לחתנו קודם נסיעתו לארץ ישראל: "ידעתי שאביך מסר לך ה"שמעתי ממורי". בבקשה ממך מסור לי גם כן קודם נסיעתי לארץ ישראל לכל הפחות "שמעתי ממורי" אחד. הרי אין לך להיות חושש שמא אהיה משתמש בו, לפני שאני נוסע מכאן." נטלהו ר' יעקב שמשון לקרן זווית וגילה לו. חבקהו חותנו ונשקהו וקרא: "ווי, ווי, למה לי לעזוב אותך ולנסוע לארץ ישראל!" אמר לו ר' יעקב שמשון: "מה שהוחלט הוחלט, וכבודו צריך לנסוע."

לעלוי נשמת **עקא בת ר' אברהם אלימלך** ז"ל

שרפי-מעלה

סיפורים ושיחות מפי חסידי ברסלב

בעיר הגדולה קראקא, בגאליציא, בזמן הגאון הצדיק הב"ח ז"ל חותנו של הטורי זהב ז"ל. היה מעשה שהיה איש בחור אחד שמו יוסילי והיה איש פשוט והיה סוחר עם ערלים. ופעם אחת היו הערלים עליו בכעס על שהיה זריז מופלג לסחור והיה להם קנאה עליו והרגו אותו ולא נודע מי הרג אותו.

והמנהג היה בימים קדמונים שכשמצאו הרוג נתנו אצלו בקבר סכין קטן כדי שינקום את דמו מרוצחיו, (ומובא מזה המנהג גם בשו"ע) וכן עשו גם כאן בעת שקברו אותו נתנו סכין בקברו אצלו, ואמרו לו: שינקום את דמו מרוצחיו.

וכאשר סגרו את קברו היה פלא, שתיכף התחילו הערלים שסחרו איתו ואמר אחד להשני: הנה הוא רואה את יוסילי הולך עם סכין להרגו, ותיכף נפל ומת. וכן היה עם השני והשלישי כנ"ל שאמרו שרואים את יוסילי ונופלים ומתים, עד שמתו על ידי זה הרבה ערלים, לבד הסוחרים איתו, שמתו כולם, והיתה יד ה' ומגיפה בהם. וטכסו עצה הגויים מה זה, ועשו כל גדולי העיר אספה לטכס על זה על המגיפה שבהם, ובעת האסיפה היה גם ביניהם משומד אחד ואמר להם מה לכם לטכס עצה בזה הלא הדבר הוא פשוט שהיהודים נוהגים ליתן סכין בתוך קבר ההרוג ואומרים לו שינקום בהגויים, וכן עשו גם ביוסילי זה שנהרג שנתנו לו סכין בתוך קברו ואמרו לו שינקום, ועל כן הם רואים את יוסילי ונופלים ומתים, ועל כן היהודים הם גרמא בנזקין בזה, ועל כן צריך לנקום מהם.

וכאשר שמעו את זה הסכימו כולם ביניהם שבאור הבוקר ילכו ויחפרו הקבר של יוסילי, ואם ימצאו שזה אמת אזי לא ישאירו חס ושלום שריד ופליט אם ימצאו בתוך הקבר סכין, והזהירו ששום איש לא ידע מה שהסכימו על האסיפה.

(המשך יבוא אי"ה שבוע הבא)

לקוטי מוהר"ן לילדים

תורה נ"ו

עַל יְדֵי הַדַּעַת נִגְדָּל הַשָּׁלוֹם... וְכָל מַה שֶּׁמִּתְרַבֶּה הַדַּעַת, מִתְרַבֶּה הָרַחֲמָנוּת וְהַשָּׁלוֹם. וְעַל כֵּן הַפַּרְנָסָה בְּנֻקֵּל, בִּבְחִינַת (תְּהִלִּים קמ"ז): **"הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם, חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ"**

הספר הנדיר "יחוס הגדולים" מאת הרה"ח ר' שמואל הורביץ ז"ל לרכישה: 057-3155-466